

PREGÓ DE
SETMANA SANTA

Felanitx, 2019

Bàrbara Sagrera Antich

© Bàrbara Sagrera Antich

Editor: Centre Cultural de l'Ajuntament de Felanitx.

Dipòsit legal: 601 - 2019

Coberta: Antoni Rosselló Nadal

Impremta: Gràfiques Llopis

A la confraria de Sant Agustí,
per la bona feina que feu
a Febrer. Que per molts d'anys
continui amb aquesta bona tasca.
Amb afecte.

Bàrbara Sagres

Ajuntament de Felanitx

Bàrbara Sagrera Antich

pronuncià aquest Pregó

de Setmana Santa,

en el Convent de Sant Agustí

de Felanitx,

el divendres de Passió,

dia 12 d'abril de 2019

A Margalida Esteve, religiosa trinitària.

La saviesa és resplendent, mai no es marceix;
la contemplen fàcilment aquells qui l'estimen,
i es fa trobadissa als qui la busquen;
s'avança als qui la desitgen, per donar-se'ls a conèixer.
El qui matineja per buscar-la, no s'hi haurà d'escarrassar:
la trobarà asseguda a la porta de casa.
És d'un seny madur, portar-la sempre al pensament,
i el qui per ella passa nits de vetlla,
aviat no tindrà cap neguit.
Perquè els qui en són dignes, els va buscant per tot arreu;
amb benevolença se'ls apareix pels camins,
i els surt a l'encontre a cada pensament.

Saviesa 6:6-18

Vull dedicar aquestes paraules a Margalida Esteve, de can Ceba, religiosa trinitària, perquè, a més de desvetllar-me l'interès per l'estudi de la nostra llengua i de la nostra cultura, va saber transmetre'm un concepte de la religió basat en la llibertat més absoluta de l'individu per sobre de cap precepte, en la comprensió i en el diàleg. La paraula nua sense càrrega hipòcrita ni malintencionada, el plaer de donar a canvi de res. Cap obligació o compliment, senzillament un acompanyament espiritual profitós per a la vida en plenitud de l'ésser humà. Una concepció, aquesta, que s'avenia amb la de l'entorn familiar de ca nostra.

Participació ciutadana?

Just després d'haver acceptat l'envit de pronunciar aquestes paraules tal dia com avui, no podia entendre per què els confreres de Sant Agustí havien pensat en mi, sobretot tenint en compte el que representa aquest acte, de solemnitat, de prestigi, de bon saber fer i de respecte per Felanitx, i no només pel seu valor intrínsec o pel que inspira la situació mateixa, sinó també pensant en els qui m'han precedit, persones, moltes d'elles que em mereixen gran respecte i admiració. Us confessaré que els vaig trobar massa indulgents.

Vaig pensar si senzillament m'ho havien dit pel fet de ser una dona, però no em convencia que

els confreres fossin dels que es deixen endur per la superficialitat de les accions. Per encoratjar-me i perquè necessitava una resposta, vaig pensar que el motiu devia raure en el terme tan usat avui 'participació ciutadana': donar veu a la gent, al poble, a la ciutadania, que ara s'usa més. I m'hi vaig trobar còmoda en aquest rol perquè el que puc dir no és més que el testimoni d'una ciutadana felanitxera, observadora i bastant crítica en el bon sentit de la paraula, molt gelosa, això sí, de la majoria de manifestacions del poble que m'ha agombolat i ha fornit el marc de la meva creixença biològica, personal i espiritual. La veritat és, però, mal no m'estigui bé dir-ho, que sempre m'ha preocupat més la manera com es comunica la meva gent, això és el codi, la llengua, i com s'hi educa, que no aprofundir en la manera com s'hi manifesten les celebracions religioses.

És per aquesta vocació meva de filòloga, i sobretot de professora de català, que m'hauria agradat més que m'haguessin demanat per fer la 'crida' o el 'nunci' de Setmana Santa, que, tal com em feia observar Josep Antoni Grimalt, són els dos termes genuïns en català que han estat bandejats pel castellanisme 'pregó'.

Estat de la qüestió

L'adjectiu 'genuí' és usat pels lingüistes per referir-se a manifestacions d'una llengua que són part del sistema mateix o de l'estructura que el caracteritza, que li dona fesomia; però de 'genuïnitat', se'n parla a molts altres àmbits.

També per qualificar les expressions diverses de la cultura anomenada popular, la cultura que ha esdevingut tradicional per a una col·lectivitat, la qual, la produeix, l'accepta, la recrea i la fa evolucionar per mantenir-la viva. Entre aquestes manifestacions també s'hi poden incloure la majoria d'actes que configuren la nostra Setmana Santa, valorats sovint amb paràmetres de 'genuïnitat', entesa en aquest context com el grau de fidelitat al que hom sempre ha vist fer. Precisant un poc més, podríem dir que en la nostra Setmana Santa hi prenen protagonisme tres elements que s'hi entrellacen: religiositat popular, identitat local i espectacle turístic.

Podem entendre la religiositat popular com la manera que han tengut els seglars d'interpretar el fet religiós al llarg de la història del catolicisme i que ha dibuixat expressions diverses de la fe, més o menys heterodoxes, que han sorgit de la mirada compartida, del pacte tàcit d'un grup d'individus arrelats a una geografia concreta, a un paisatge, a una manera de fer i de viure i en contacte amb altres manifestacions també tradicionals no vinculades a cap doctrina: expressions ancestrals, avials, paganes. Interpretacions fruit de tergiversacions o, de vegades, intencionadament burlesques que han volgut alleugerir una càrrega massa dramàtica i han deixat a la llum la capacitat tan humana de riure i de fer festa.

L'estament eclesiàstic, ja des dels inicis del cristianisme, va combatre aquestes manifestacions

i la tendència sempre va ser, amb més o menys intensitat i encert, fer viure la fe sota els preceptes de la doctrina. Però ho va fer amb habilitat, amb diplomàcia que diríem ara, va tendir a modificar més que a prohibir, a transformar més que a abolir. És la coneguda teoria de l'acomodament' que explica, per exemple, la pervivència de la festa pagana del solstici d'hivern convertit en Nadal, de les festes de Primavera en Pasqua florida o Pasqua de flors, que diuen encara a l'Alguer, la del solstici d'estiu en Sant Joan Baptista o que mantén la pell colrada de la deessa Isis al rostre de la marededeu de Lluc. D'aquesta hàbil manera d'actuar de l'Església, de la voluntat d'apropar-se al poble i de la presència de l'element grotesc tan característic de la festa popular també n'és un bon exemple la coneguda tradició del *risus paschalis*, el riure de Pasqua, un costum estès per tot Europa que consistia en el fet que l'oficiant, el dia de Pasqua, durant la missa de Resurrecció, contava una història divertida o un poc obscena per fer riure la gent, que després de set setmanes de Quaresma i els dies de Passió, bé s'ho devia merèixer. A alguns pobles de Mallorca es materialitzava en una espècie de disputa entre el capellà i l'organista. El músic acabat el sermó havia d'entonar l'himne *Regina Caeli*, però aquest dia el capellà es proposava fer-lo quedar en ridícul i acabar el sermó de manera sobtada perquè no estàs a punt per començar a tocar. Si ho aconseguia, guanyava, si no, l'èxit era de l'organista. A Lluçmajor encara podeu presenciar aquest costum perquè és vigent, es coneix com

el Sermó de l'Enganalla i es fa el diumenge de Pasqua a primera hora, abans de l'Encontrada.

Comptat i debatut, se'ns revela clarament una superposició d'elements de procedència diversa, en plena sintonia amb l'entorn i amb els qui l'habiten. Llavors és cert que podem parlar de religiositat popular, de necessitat de compartir sentiments i emocions, les mateixes que varen sentir els nostres predecessors i que ens hi mantenen lligats. Dèiem però que ara un element nou s'hi havia incorporat: la tendència d'oferir les celebracions tradicionals com un producte de consum, un atractiu turístic, oferir a l'estranger una experiència propera, una vivència més autèntica, 'genuïna'. Però en aquest cas, la pretesa 'genuïnitat' que es vol vendre ja no prové de la celebració, perquè la vivència ha esdevingut escenificació, tendent a l'exhibicionisme. ¿Serem capaços de mantenir la tensió dramàtica d'aquest teatre sense fe, o encara més, sense que el mòbil sigui la necessitat de compartir? ¿És sostenible a llarg termini?

¿És en aquesta nova manera de viure la Setmana Santa que podem trobar la raó per la qual en una societat que es proclama laica, en la qual l'individualisme s'accentua i els mitjans de comunicació i les xarxes socials arraconen la calidesa de la relació humana presencial, que la Passió i Mort de Jesucrist, ben igual que altres celebracions de l'any litúrgic, es continuen celebrant amb tanta concurrència? ¿És només el plaer de reproduir una escena del passat? Us convid a reflexionar-hi.

Sempre torna Pasqua

Antoni Maria Alcover, a l'obra *Corema, Setmana Santa i Pasco*, fa una descripció detallada, acolorida, ben pròpia del seu estil, dels costums vinculats a aquests tres moments del calendari litúrgic. En llegir-la, i sense qüestionar per a res el valor de l'obra, ens adonam ben aviat que allò que s'hi descriu ja no té cabuda a la nostra societat perquè forma part d'un passat habitat per una gent que vivia per la feina i per la religió. Crec que és un encert, una mostra d'intel·ligència, una sort, assumint els errors o les pèrdues –per ventura de 'genuïtat' altre cop-, que la nostra concepció de la vida hagi canviat. Però és evident que els costums descrits per Mossèn Alcover constitueixen els fonaments de la realitat cultural dels nostres dies. I és aquest llegat i no un altre el que ens lliga a la terra.

L'estimat i admirat Germà Coll¹ ens recorda que 'Sempre torna pasqua [...] Sí, per la gent i pels pobles i perquè no hi manquin mai l'esperança ni els projectes, sempre torna Pasqua...' A Felanitx també, per a tots nosaltres també, de manera particular i feta a la nostra manera. I tal com descriu Jaume Oliver d'Albocàsser², Jesús tragina la creu pels nostres carrers, l'enclaven al replà de l'església parroquial, l'enterren al convent de Sant Agustí i el dia de

¹ Coll Mesquida, Germà. 1995. *Felanitx, entre la ironia i la recança*. Centre Cultural de Felanitx.

² Oliver, Jaume. 1972. *Llunari pagès*. Gràfiques Llopis. Felanitx.

Pasqua no podem concebre l'encontre de mare i fill a un altre lloc que no sigui sa Font. No és res més que el caràcter universal de les manifestacions populars barrejades amb el localisme i l'adaptació a cada lloc, a cada situació.

I és que, sigui com sigui, la primera lluna de primavera és la que maneja el calendari i, amb el fervor d'uns, amb la indiferència d'uns altres, amb l'expectació de la majoria i amb el rebuig dels de més enllà que es mostren hostils vers qualsevol element que pugui representar la institució eclesiàstica, Pasqua es presenta. El pas inexorable del temps ens la fa arribar cada any amb la tebior dels primers dies de primavera. Llavors l'aire renovador entra per tots els racons de la vila i de ca nostra i ens evoca vivències, records, gusts, olors, indrets o persones. L'alegria, el goig i la gaubança de la renovació del Jesucrist ressuscitat s'esdevenen enmig de l'emoció i l'impacte que causa en els éssers vius l'esclat de la natura: quan els anyells són més tendres, la verdor dels camps és enlluernadora, la llet per al brossat és la més saborosa i les aromes i les colors són intenses i penetrants. I encara que som urbanites, percebem el renéixer primaveral: les oronelles –vestides de dol diuen per la mort del Redemptor– travessen el nostre trosset de cel, hem sembrat flors als parterres que esquitxen de colors el nostre anar i venir quotidià i cercam les voreres assolellades dels parcs, de les places i dels carrers. I és llavors també que el silenci de les processons, l'olor de

cera i d'encens torna a envair durant algunes nits el centre dels pobles i de les ciutats. I, tot i que avui el mercat ens ofereix qualsevol producte de cap a cap d'any, fent-nos creure que pagant tot es pot aconseguir, la gent prepara menjues que elaborar-les i consumir-les esdevé part del ritus pasqual, però sobretot familiar, la qual cosa fa que es configuri una Pasqua particular per a cada individu o família.

Les mans tendres i juganeres dels nets palpen la pasta que les mans àgils i enèrgiques de la mare han fet amb les indicacions de la padrina que amb una ullada sap si han fet llarg o curt de saïm, d'oli o de farina. Saïm que no ranciegi, suc de taronja o aigua bona, vermells d'ou... Ni massa primes ni massa gruixades, les panades. Carn assaonada del dia abans, grell i estiragassons, xulla i un poquet de sobrassada. Una retorta diferent per a cada casta. Diu Andreu Manresa³ que 'És el despertar, en una operació recurrent en la història, una porta als plaers de subsistència i un acte amistós'. Reductes del menjar sefardita que ens recorda que la nostra Pasqua és germana de la dels jueus.

Farciments dolcíssims per als rubiols: confitura de cabell d'àngel o d'albercoc, d'ametlla com la que feia la tia eixorca, de brossat que hem hagut de comanar fa una setmana per por de no trobar-ne, i de quantes altres matèries fora-

³ Manresa, Andreu. 2007. *Invitació a la felicitat*. Hiperdimensional Edicions. Palma.

nes que incorporam en nom de la modernitat. Pasta daurada feta amb el millor sucre llustre que es desfà en companyia dels nostres.

La freixura que menjam el dia de Pasqua és ja part obligada de l'expressió d'alegria d'aquest dia. A sa Font s'hi configura un clima que no crec que es torni a repetir cap altre moment de l'any. Cada família al lloc de sempre: uns sempre a can Tacó, uns altres davant can Sales, els del replà de l'església que volen trobar lloc per poder seure a l'Ofici, els de les escales a mà esquerra o a mà dreta, uns altres que queden devora la pagesa... Clenxes fetes, mudades de colors clars, corredisses dels menuts que guaiten per afinar els primers estendards que acompanyen la imatge del Crist ressuscitat per trobar-se amb Maria, la mare de careta angelical, ansiosa de retrobar-se amb el seu fill. Imatges de pel·lícula de Fellini que com al cinema, però, commouen els assistents. De cop, totes les boques es clouen, tot s'atura, complicitat, silenci sepulcral, tres botets i esclat de mamballetes, coloms i música, bons auguris i cares xalletes. El concert de la banda de música a S'Arraval, les colles de salers i la freixura de Pasqua: vísceres miraculosament transformades per una mà destra en menjar suculent, reduït tot a la mínima expressió per esdevenir expressió màxima dels delits gastronòmics de la nostra nissaga. La natura al plat perfumada de fonoll tendre.

Substrat religiós que batega a la nostra cultura, a la nostra manera de trobar-nos, de fer

festa, d'acomiar els qui se'n van i també en la manera de comunicar-nos, en l'idioma. La llengua és la materialització de la facultat del llenguatge, és la manera que tenim els individus de fer-nos un lloc en el món, és una particular visió de la realitat. Les paraules neixen de la necessitat de fer existir les coses, els objectes, les percepcions, les accions, els sentiments. Són com capsetes que es van configurant a demanda de les necessitats dels parlants i van adquirint matisos de significat en funció de l'època o de l'ús que se'n fa. Mots isolats, simples o compostos, aglutinats, fragments, metàfores, comparacions, jocs fònics esdevinguts anònims, institucionalitzats, a la carta, 'productes històrics amb adherències culturals', en els estrats dels quals s'hi destria allò que hem viscut, el que ens ha preocupat, d'on ha begut la nostra cultura, on ha pouat la nostra enciclopèdia compartida. L'origen ara ja no interessa, no és pertinent, encara que fa la important funció de mantenir-nos els peus fermes en un terreny sòlid que han sabut afermar els que ens han duit al món. I és per això que avui, en una societat tan secularitzada com la nostra, té sentit que es continuïn usant expressions que tenen l'origen en passatges bíblics. El valor abstracte que han adquirit les fa aptes de ser dites en situacions diverses. Així, quan estam amoïnats i no tenim xerrera, continuam dient que *la processó ens va per dedins*; animam a executar una acció amb un *endavant ses atxes*; quan les coses ens van bé *estam més contents que un pasco*; si s'avancen

els esdeveniments, sobretot en el terreny de les relacions prematrimonials *haurem fet pasqua abans del Ram*; quan ens desentenem d'un afer, n'eludim la responsabilitat *ens en rentam les mans com Pilat*; quan estam trists, ploram desconsoladament *com una Magdalena*; no podem fer festa sempre que volem perquè *No és Pasqua cada dia*; les nostres accions per insignificants que siguin esdevenen importants perquè *Moltes gotetes fan un ciri pasqual*; les festes són per celebrar en família perquè *Per Pasqua i per Nadal, cada ovella al seu corral*; quan volem tallar de rel un assumpte ho feim amb un *Santes Pasqües*; *correm d'Herodes a Pilat* quan anem repetidament d'un lloc a un altre sense profit. Ens enfadam i feim *cara de Barrabàs o cara de Caifàs*; estam trists i per això *feim cara de divendres sant*; quan ens fan una mala passada *ens maten el porc en divendres*; quan una cosa és molt llarga, ho és *més que la processó*, quan algú ens molesta *ens dona creu*, passam per mals tràngols i *passam un calvari*; si per qualque cosa ens sentim abandonats ens sentim *deixats de la mà de Déu*; quan el nostre estat és lamentable estam *fets un ecce-homo*; quan volem esmenar d'un comportament deim que *Qui és confrare que prengui candela*; hi ha persones traïdores, *més que Judes*; la nostra cultura no té deu manaments, en té onze i diu: *l'onzè, no destorbaràs i demostra a les clares* que no fer nosa és una gran virtut. Tres dones pusil·lànimes són *tres Maries*, som privilegiats si *tenim cera del Corpus*, quan erram el comportament deim que *Qui no va a missa, al por-*

tal s'agenolla... i us assegureu que els exemples podrien ocupar un parell de pàgines més.

Moltes d'aquestes expressions són un clar exemple d'ús estilístic o literari del llenguatge. En aquesta línia no podem menystenir l'aportació dels poetes orals. També ells han glosat la Passió i Mort de Jesucrist, l'han feta arribar amb paraules planeres i el poble n'ha memoritzat estrofes, sempre amb sensibilitat i posant l'accent en aquells aspectes més humans o marginals:

La Mare de Déu plorava
baix de l'arbre de la creu;
Sant Joan la consolava:
'Mare mia, no ploreu'

-No el conec- va dir Sant Pere
Com sentí lo gall cantar.
-Mira, tu ets de Galilea;
Jo ho conec amb so parlar.

Si més no, respecte

Arribats a aquest punt és bo de veure que la religió ha estat transmissora de cultura, l'ha influïda i alhora l'ha canalitzada. El ciutadà del segle XXI hauria d'entendre aquest doble vessant i ser capaç de discernir el que avui podem considerar pòsit cultural d'origen judeocristià, els estrats als quals ens referíem abans, del que és el cristianisme com a manera de viure la fe, l'espiritualitat, com la professió d'una religió determinada en sentit estricte. I el reconeixement d'un dels vessants no hauria d'implicar forçosament l'altre.

En una societat madura, desenvolupada, l'objectiu principal de la qual és assolir el benestar de l'individu i que entén la multiculturalitat com a riquesa, no és pot qüestionar la llibertat de culte, l'ateisme o l'agnosticisme. Difondre els avantatges o els beneficis de cada una d'aquestes tendències serà tasca dels qui han decidit professar-la.

En parlar d'herència cultural, en canvi, no es pot fer amb aquests paràmetres perquè no és una opció, l'origen no es pot triar: naixem en un lloc, en un context i ens criam amb uns costums i amb uns valors. Un cop surats, amarats d'una determinada tradició, aprenem a caminar tot sols i anam fent el nostre camí agafant i rebutjant amb dosis diverses el que hem heretat i el que ens ofereix la nova realitat, sense que el trencament abrupte amb el passat o amb el present sigui una opció natural ni plaent. Al cap i a la fi, som éssers socials, els humans. De la mateixa manera, la ruptura amb un passat cultural també pot esdevenir malsana o provocar un buit. La falta de referents per entendre les manifestacions culturals pot provocar el desarrelament i la falta de cohesió social. En aquest sentit, és evident que bona part de l'art, de la música o de la literatura que conforma el nostre patrimoni no es pot entendre ni contextualitzar sense tenir uns coneixements mínims sobre la tradició judeocristiana.

Segurament, només quan s'és incapaç de separar el que és part del pòsit cultural del que significa vivència religiosa, és quan s'està dis-

posat a rebutjar tota una herència senzillament perquè és vol professar l'ateisme o l'agnosticisme o perquè hom es vol desmarcar d'una institució eclesiàstica que la major part de la ciutadania coincideix a considerar anacrònica i que clama una renovació profunda i urgent. L'actualització és l'alternativa a la pèrdua irreparable. És cert que se'ns eixampla el cor quan sentim la tasca social que fa Càritas sense haver demanat mai cap fe de bateig, o quan sentim algunes de les declaracions del Papa Francesc, o quan rellegim la serenor de les paraules del traspassat Cassià Maria Just, o d'Hilari Raguer, ambdós monjos de Montserrat, o de Teresa Forcades o l'opció de vida de Pere Casaldàliga, i de tantes altres persones anònimes que coneixem vinculades a l'Església que, massa sovint de manera aïllada, intenten donar llum i predicar amb l'exemple. Però també massa sovint ens consterna sentir tants i tants casos de corrupció en el si de la comunitat eclesiàstica, d'abusos a inferiors, de menyspreu o de foment de desigualtats. I la decepció culmina quan la condemna pública i unànime de la Institució mai no arriba. Sedassos senyors, sedassos: demanam mestres, metges o polítics amb vocació però també religiosos amb vocació. Si l'Església ha de continuar existint s'ha de nodrir de gent assenyada, formada i preparada, s'ha de mostrar autònoma, valenta, sense por d'admetre els errors comesos, capaç de dialogar amb el present per trobar-hi un lloc, en la qual la dona hi pugui tenir presència en igualtat de condicions, per

a la qual la garantia d'una vida digna per a qualsevol persona estigui per sobre de l'ortodòxia. En definitiva, res de nou: clar i llampanant l'essència del cristianisme, el missatge dels Evangelis.

Actualitat de la figura de Jesucrist

Quina era i quina és la intencionalitat concreta i concretada dels actes realitzats per Jesús, sobretot en la seva darrera setmana de vida ciutadana, de vida municipal?

Era, per damunt de tot, la intencionalitat vitenca de fer un *expurgo* de tot quant és mentida, de tot quant és legalisme, de tot quant és pur teatre legalista, dut a terme amb l'única fi d'assaltar el Poder, d'ocupar el Poder, de re-tenir el Poder, sigui al preu que sigui, encara que per re-tenir el Poder sigui necessari matar, assassinar, empresonar les persones que sigui.

Blai Bonet, *Memorial de Setmana Santa*

Línies amunt demanava si la tensió dramàtica de l'escenificació present a les nostres celebracions seria de llarga durada, si la representació podia substituir la vivència que l'havia originada. ¿Els avanços científics i tecnològics han despullat de sentit les religions sorgides inicialment per explicar l'origen i la naturalesa de les coses? ¿Déu ha mort com deia Nietzsche?

Sembla que en l'origen de les religions s'hi troba també la necessitat, tan humana, de donar un sentit a la vida, a l'existència, a la mort. Tots els pobles del món han intentat donar-hi resposta d'una manera o d'una altra. La necessitat de creure és ancestral. He sentit dir que no hi ha cap ésser humà que no cregui

en res i que fins i tot ser ateu és creure que Déu no existeix.

Deu ser per això que tot i que les xifres constaten que en aquestes contrades el nombre de catòlics minva, la realitat més immediata ens mostra que en la nostra societat moltes persones manifesten que tenen set de vida espiritual i cerquen alternatives, sovint ben cares, que els ajudin a allunyar-se d'un món que devora els nostres dies, d'un món maquiavèl·lic que ens immergeix en un estil de vida ofegador i que sense imperatius ens fa esclaus, d'un món materialista i hipòcrita on els pobres són en realitat empobrits per un sistema sense ètica, d'un món que ens despersonalitza amb la rasadora de la globalització i de les modes. Un sistema del qual tots som peça i del qual tots renegam. ¿És possible canviar el rumb d'una nau que trobam que va en direcció equivocada?

Al llarg de la història real i de la llegendària s'han donat molts de casos d'individus o grups que han volgut fer un tomb a una situació amb la qual es mostraven disconformes. Jesús de Natzaret n'és un exemple paradigmàtic. El seu programa de vida, el seu projecte, és un dels models més commovedors de la història de la humanitat. Jesús va voler canviar el sistema de creences dels seus coetanis, un sistema on l'important era 'tenir' més que 'ser', on els màxims representants de l'estament religiós, els grans sacerdots, aliats amb l'aristocràcia laica, havien instaurat un concepte de la vida i

de la religió, inseparables, basat en els esquemes rígids de la llei, de la por. Tot es reduïa a bo o dolent, sant o profà, pur o impur. El primer element de cada un d'aquests binomis el posseïen les classes benestants, el segon la resta de mortals per als quals el compliment de la norma legal, feta per satisfer els interessos de la minoria que tenia el poder, esdevenia una obsessió. L'objectiu de Jesús va ser voler mostrar la mentida que encobria tot aquest sistema, tant pel que feia referència a la religió, a la relació amb Déu, com pel que es referia a l'estil de vida que imposava. Una mentida que avui, construïda sobre una altra realitat, es manifesta a través de tantes incongruències i estafa drets que de facto esdevenen utopies.

Jesús no entenia que la llei no hagués estat feta per servir l'home i que en canvi fos l'home que estàs al servei de la llei. Nosaltres tampoc no ho entenem, i quantes vegades encara en nom de la llei es vulneren drets bàsics.

Jesús no entenia la por de tanta de gent al canvi, l'acomodament a una vida obscura en nom del 'sempre s'ha fet així'; avui la por a la llibertat, a esdevenir una persona de principis fermes, l'intent de superar la mediocritat establerta 'perquè ho fa tothom' continua sent un coster mal de pujar.

Jesús, a diferència dels que imposaven, dialogava, sabia escoltar i no jutjava. També avui, massa vegades queda demostrada la incapacitat de construir una nova realitat a partir dels

fragments de les parts inicialment confrontades, una nova realitat construïda a partir de l'assumpció que ningú mai no pot posseir tota la veritat. S'ha passat de la comunicació a la informació.

Jesús no entenia per què sa mare havia d'ocupar un lloc diferent a la Sinagoga o per què no podia seure amb els convidats i s'havia d'apartar. Avui nosaltres encara lluitam perquè la igualtat d'homes i dones sigui una realitat.

Jesús volia un Déu de la vida, un Déu amic, no un Déu amenaçador, un culpabilitzador que feia viure a l'ombra. Nosaltres també cercam la mateixa llum esperançadora que albiri un horitzó on l'ètica i el seny s'hagin imposat. Jesús posava l'èmfasi en l'amor, nosaltres també, naturalment, però és en aquell amor que no eximeix acció i compromís.

L'esperança, que com ens diu la veu de la nostra gent, és la darrera cosa que s'ha de perdre. L'esperança, que després de l'aparent fracàs estrepitos de Jesús, va renéixer i ens recorda en forma del foc nou del Dissabte de Pasqua que la llum sempre serà més poderosa que les tenebres. Vet aquí el sentit de la Pasqua, de la d'ara i de la de sempre.

Així sia.

Convent de Sant Agustí. Felanitx

Publicacions de la Confraria de Sant Agustí.

- Bernat Vidal i Tomàs*, Pregó de Setmana Santa, 1958.
Josep M.ª Llompart de la Penya, Pregó de Setmana Santa, 1959.
Jaume Oliver Oliver, Pregó de Setmana Santa, 1960.
Guillem Colom i Ferrà, Pregó de Setmana Santa, 1961.
Pere Xamena Fiol, Pregó de Setmana Santa, 1962.
Miquel Pons i Bonet, Pregó de Setmana Santa, 1963.
Germà Coll i Mesquida, Pregó de Setmana Santa, 1964.
Jaume Vidal Alcover, Pregó de Setmana Santa, 1965.
Miquel Bota Totxo, Pregó de Setmana Santa, 1966.
Bartomeu Bennàsser Cifre, Pregó de Setmana Santa, 1967.
Josep Melià Pericàs, Pregó de Setmana Santa, 1968.
Antoni Oliver Monserrat, Pregó de Setmana Santa, 1969.
Robert Pring-Mill, Pregó de Setmana Santa, 1970.
Bru Morey Fiol, Pregó de Setmana Santa, 1971.
Pere Estelrich Juan, Pregó de Setmana Santa, 1972.
Gabriel Janer Manila, Pregó de Setmana Santa, 1973.
Bartomeu Bennàsser Vicens, Pregó de Setmana Santa, 1974.
Joan Vidal Perelló, Pregó de Setmana Santa, 1975.
Teodor Úbeda Gramage, Pregó de Setmana Santa, 1976.
Jeroni Juan Tous, Pregó de Setmana Santa, 1977.
Antoni Obrador Adrover, Pregó de Setmana Santa, 1978.
Francesc Riera Montserrat, Pregó de Setmana Santa, 1979.
Pere Antoni Massutí Oliver, Pregó de Setmana Santa, 1980.
Gabriel Rebassa i Bisquerra, Pregó de Setmana Santa, 1981.
Rafel Mateu Rosselló i Adrover, Pregó de Setmana Santa, 1982.
Bartomeu Torres i Gost, Pregó de Setmana Santa, 1983.
Jaume Estelrich Juan, Pregó de Setmana Santa, 1984.
Teodor Suau Puig, Pregó de Setmana Santa, 1985.
Manuel Bauçà Ochogavia, Pregó de Setmana Santa, 1986.
Maria Eulalia Coll i Mesquida, Pregó de Setmana Santa, 1987.
Joan Maimó i Vadell, Pregó de Setmana Santa, 1988.
Gabriel Reus i Mas, Pregó de Setmana Santa, 1989.
Margalida Tauler i Valens, Pregó de Setmana Santa, 1990.
Bartomeu Pou Jaume, Pregó de Setmana Santa, 1991.

Maria Adrover Oliver, Pregó de Setmana Santa, 1992.
Guillem Feliu Ramis, Pregó de Setmana Santa, 1993.
Jaume Obrador Adrover, Pregó de Setmana Santa, 1994.
Antoni Soler i Font, Pregó de Setmana Santa, 1995.
Miquel Julià i Maimó, Pregó de Setmana Santa, 1996.
Andreu Rigo Sureda, Pregó de Setmana Santa, 1997.
Joan Manresa, Pregó de Setmana Santa, 1998.
Jaume Santandreu, Pregó de Setmana Santa, 1999.
Llorenç Lladó Calafat, Pregó de Setmana Santa, 2000.
Bartomeu Tauler Valens, Pregó de Setmana Santa, 2001.
Andreu Manresa Monserrat, Pregó de Setmana Santa, 2002.
Ambròs Cots Dorca, Pregó de Setmana Santa, 2003.
Joan Pla García, Pregó de Setmana Santa, 2004.
Bartomeu Mestre i Sureda, Pregó de Setmana Santa, 2005.
Pere Artigues Sirer, Pregó de Setmana Santa, 2006.
Carles Marín i Lladó, Pregó de Setmana Santa, 2007.
Antoni Bennàssar Roig, Pregó de Setmana Santa, 2008.
Jaume Canet Adrover, Pregó de Setmana Santa, 2009.
Llorenç Huguet i Rotger, Pregó de Setmana Santa, 2010.
Antoni Mesquida Ferrando, Pregó de Setmana Santa, 2011.
Valentín Mendoza Rodríguez, Pregó de Setmana Santa, 2012.
Bartomeu Fons Pascual, Pregó de Setmana Santa, 2013.
Pere Riutord Sbert, Pregó de Setmana Santa, 2014.
Margalida Font Bennàssar, Pregó de Setmana Santa, 2015.
Sebastià Manresa Tejedor, Pregó de Setmana Santa, 2016.
Josep Cerdà Tomàs, Pregó de Setmana Santa, 2017.
Paco Esteve i Beneito, Pregó de Setmana Santa, 2018.
Bàrbara Sagrera Antich, Pregó de Setmana Santa, 2019.

